2022–2030 metų Viešojo valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 01-004-08-04-01 „Didinti visuomenės įsitraukimą į vietos problemų sprendimą“ aprašo
7 priedas

2022–2030 M. PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS VIEŠOJO VALDYMO PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. 01-004-08-04-01 „DIDINTI VISUOMENĖS ĮSITRAUKIMĄ Į VIETOS PROBLEMŲ SPRENDIMĄ“ VEIKLOS „BIVP METODO TAIKYMAS: PARAMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJŲ ĮGYVENDINIMUI“ (CIVILINĖS SAUGOS ŠVIETIMAS)“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

I SKYRIUS
VEIKLOS AR POVEIKLĖS, KURIOMS NUSTATOMOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGOS IR JŲ RODIKLIAI

1. Veiklos ar poveiklės, kurioms nustatomos projektų finansavimo sąlygos

Veiklos ar poveiklės numeris ir pavadinimas	Finansavimo šaltinis	Prioritetas ar komponentas	Uždavinys ar priemonė	Veikla ar papriemonė	Intervencinės priemonės kodas	Regionas, kuriam priskiriama veikla ar poveiklė	Paramos formos kodas	Pagrindinės teritorinės srities kodas (-ai)	Ekonominės veiklos kodas (-ai)	„Europos socialinio fondo +“ (toliau – ESF+) antrinių temų kodai	Lyčių lygybės matmens kodas	Nepanaudotos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšos (Taip / Ne)
2. Veikla „BIVP metodo taikymas: parama vietos plėtros strategijų	ESF+ ir bendrojo finansavimo (toliau – BF) lėšos	16	16.1.	16.1.2. „Stiprinti vietos gyventojų pasirengimą ekstremaliosio	152 – Priemonės, kuriomis skatinamos lygios galimybės ir aktyvus dalyvavimas visuomenėje	Sostinės regionas Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas	01 – Dotacija	10 – Miestai, miesteliai ir priemiesčiai	26 – Kitos nenurodytos paslaugos	09 – Netaikoma	02 – Lyčių aspekto integravimas	Ne

įgyvendinimui “				ms situacijoms ir grėsmėms“								
2.5. Poveiklė „BIVP metodo taikymas: parama vietos plėtros strategijų įgyvendinimui “ Sostinės regione	ESF+ ir BF lėšos	16	16.1.	16.1.2. „Stiprinti vietos gyventojų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms ir grėsmėms“	152 – Priemonės, kuriomis skatinamos lygios galimybės ir aktyvus dalyvavimas visuomenėje	Sostinės regionas Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas	01 – Dotacija	10 – Miestai, miesteliai ir priemiesčiai	26 – Kitos nenurodytos paslaugos	09 – Netaikoma	02 – Lyčių aspekto integravimas	Ne
2.6. Poveiklė „BIVP metodo taikymas: parama vietos plėtros strategijų įgyvendinimui “ Vidurio ir vakarų Lietuvos regione	ESF+	16	16.1.	16.1.2. „Stiprinti vietos gyventojų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms ir grėsmėms“	152 – Priemonės, kuriomis skatinamos lygios galimybės ir aktyvus dalyvavimas visuomenėje	Sostinės regionas Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas	01 – Dotacija	10 – Miestai, miesteliai ir priemiesčiai	26 – Kitos nenurodytos paslaugos	09 – Netaikoma	02 – Lyčių aspekto integravimas	Ne

2. Veiklos Nr. 2 „BIVP metodo taikymas: parama vietos plėtros strategijų įgyvendinimui“ rodikliai			
Rodiklio pavadinimas	Rodiklio kodas	Matavimo vienetai	Siektina reikšmė ir pasiekimo data
Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros projektų veiklų dalyviai, dalyvavę gyventojų švietimo civilinės saugos klausimais veiklose	P-01-004-08-04-01-13 *P.S.2.1050*	Asmenys	5 200 (2029)
Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros projektų veiklų dalyvių, kurie, dalyvaudami gyventojų švietimo civilinės saugos klausimais veiklose, įgijo įgūdžių, dalis	R-01-004-08-04-01-04 *R.S.2.3062*	Procentai	95 (2029)

2.1. Poveiklės Nr. 2.5 „BIVP metodo taikymas: parama vietos plėtros strategijų įgyvendinimui“ Sostinės regione rodikliai			
Rodiklio pavadinimas	Rodiklio kodas	Matavimo vienetai	Siektina reikšmė ir pasiekimo data
Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros projektų veiklų dalyviai, dalyvavę gyventojų švietimo civilinės saugos klausimais veiklose	P-01-004-08-04-01-13 *P.S.2.1050*	Asmenys	500 (2029)
Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros projektų veiklų dalyvių, kurie, dalyvaudami gyventojų švietimo civilinės saugos klausimais veiklose, įgijo įgūdžių, dalis	R-01-004-08-04-01-04 *R.S.2.3062*	Procentai	95 (2029)

2.2. Poveiklės Nr. 2.6 „BIVP metodo taikymas: parama vietos plėtros strategijų įgyvendinimui“ Vidurio ir vakarų Lietuvos regione rodikliai			
Rodiklio pavadinimas	Rodiklio kodas	Matavimo vienetai	Siektina reikšmė ir pasiekimo data
Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros projektų veiklų dalyviai, dalyvavę gyventojų švietimo civilinės saugos klausimais veiklose	P-01-004-08-04-01-13 *P.S.2.1050*	Asmenys	4 700 (2029)
Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros projektų veiklų dalyvių, kurie, dalyvaudami gyventojų švietimo civilinės saugos klausimais veiklose, įgijo įgūdžių, dalis	R-01-004-08-04-01-04 *R.S.2.3062*	Procentai	95 (2029)

3. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos stebėsenos rodiklių aprašymo kortelės
Siektini stebėsenos rodikliai skaičiuojami pagal stebėsenos rodiklių aprašymo korteles, kurios skelbiamos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos interneto svetainės vrm.lrv.lt skiltyje „Plėtros programos“, prie 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Viešojo valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 01-004-08-04-01 „Didinti visuomenės įsitraukimą į vietos problemų sprendimą“ (toliau – Pažangos priemonė) dokumentų adresu https://vrm.lrv.lt/public/canonical/1749732854/9495/6%20priedas+.pdf

II SKYRIUS
SPECIALIEJI FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

4. Taikomi teisės aktai ir, jei taikoma, Apraše vartojamos sąvokos

4.1. Teisės aktai, kuriais vadovaujamasi rengiant, teikiant ir vertinant vietos plėtros projektų (toliau – projektai) įgyvendinimo planus (toliau – PĮP), priimant sprendimus dėl projektų finansavimo, sudarant projektų sutartis ir įgyvendinant projektus, finansuojamus pagal 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Viešojo valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 01-004-08-04-01 „Didinti visuomenės įsitraukimą į vietos problemų sprendimą“ veiklos „Gyventojų švietimas civilinės saugos klausimais ir praktinių parengties įgūdžių ugdymas“ projektų finansavimo sąlygų aprašą (toliau – Aprašas):

Bendrieji teisės aktai:

4.1.1. 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės;

4.1.2. 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1057, kuriuo nustatomas „Europos socialinis fondas +“ (ESF+) ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1296/2013.

4.1.3. Lietuvos Respublikos partnerystės sutartis, patvirtinta Europos Komisijos 2022 m. balandžio 22 d. įgyvendinimo sprendimu, kuriuo patvirtinama partnerystės sutartis su Lietuvos Respublika (apie nurodytą sprendimą EK pranešė dokumentu Nr. C(2022)2427) su visais pakeitimais.

4.1.4. 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programa patvirtinta Europos Komisijos 2022 m. rugpjūčio 3 d. sprendimu Nr. C(2022) 5742 (toliau – Investicijų programa).

4.1.5. 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos įgyvendinimo Lietuvoje bendrieji nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl funkcijų paskirstymo įgyvendinant 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą“ (toliau – Bendrieji nuostatai).

4.1.6. 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237„Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės) su visais pakeitimais.

4.1.7. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“ (toliau – Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės) su visais pakeitimais.

4.1.8. 2023 m. gruodžio 13 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 2023/2831 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (toliau – *de minimis* reglamentas).

4.1.9. Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatai).
4.1.10. 2016 m. liepos 23 d. Europos Komisijos pranešimas (2016/C 269/01) (III priedas) – Rekomendacijos, kaip užtikrinti, kad būtų laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos nuostatų skirstant Europos struktūrinių ir investicinių fondų (ESI fondų) paramą.
Specialieji teisės aktai:
4.1.11. Strateginio valdymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Strateginio valdymo metodikos patvirtinimo“ su visais pakeitimais.
4.1.12. 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos viešojo valdymo plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 9 d. nutarimu Nr. 206 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos viešojo valdymo plėtros programos patvirtinimo“.
4.1.13. Vietos plėtros strategijų rengimo ir atrankos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2022 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. 1V-672 „Dėl Vietos plėtros strategijų rengimo ir atrankos taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Strategijų rengimo taisyklės) su visais pakeitimais.
4.1.14. Vietos plėtros strategijų įgyvendinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2024 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. 1V-74 „Dėl vietos plėtros strategijų įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Strategijų įgyvendinimo taisyklės) su visais pakeitimais.
4.1.15. Gyventojų švietimo civilinės saugos klausimais tvarkos aprašas, patvirtintas Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2024 m. kovo 20 d. įsakymu Nr. 1-183 „Dėl gyventojų švietimo civilinės saugos klausimais tvarkos aprašo patvirtinimo.
4.2. Apraše vartojamos sąvokos:
4.2.1. **Gyventojų civilinės saugos švietimas** – veiklos, kuriomis siekiama didinti gyventojų žinias, gebėjimus ir pasirengimą veikti ekstremaliųjų situacijų ar grėsmių atvejais, įskaitant informavimo, mokymo, praktinių įgūdžių ugdymo ir kitas edukacines veiklas.
4.2.2. **Juridinio asmens veiklos vykdymo vieta** – vieta, kurios adresu yra registruota juridinio asmens buveinė ir (ar) yra nekilnojamasis turtas, kurį nuosavybės, nuomos, panaudos ar kitais teisėtais pagrindais valdo juridinis asmuo ir kuriame nekilnojamąjį turtą valdantis asmuo ar jo atskiras padalinys, filialas, atstovybė vykdo faktinę veiklą.
4.2.3. **Projekto veiklų dalyvis** – projekto veiklose dalyvaujantis tikslinės grupės atstovas, atitinkantis Projekto dalyvių informacijos administravimo instrukcijos, patvirtintos Tarpinstitucinės darbo grupės, sudarytos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. 1K-219 „Dėl tarpinstitucinės darbo grupės sudarymo“ (toliau – Darbo grupė), 2026 m. kovo 17 d. posėdžio protokolu Nr. 36 su visais pakeitimais, skelbiamos Europos Sąjungos investicijų interneto svetainėje esinvesticijos.lt (toliau – Projekto dalyvių informacijos administravimo instrukcija), 3.1 papunktyje nustatytas sąlygas.
4.2.4. **Savanoriška veikla** – savanorio laisva valia neatlyginamai vykdoma visuomenei naudinga veikla, kurios sąlygos nustatomos savanoriškos veiklos rašytinėje sutartyje, sudarytoje tarp savanorio ir priimančiosios ir (ar) koordinuojančiosios organizacijos, atitinkančių Savanoriškos veiklos įstatyme jiems nustatytus reikalavimus.

4.2.5. **Socialinė atskirtis** – situacija, kurioje esantis asmuo dėl trūkstamų materialinių išteklių, išsilavinimo, negalios, patiriamos diskriminacijos ar kitų priežasčių negali palaikyti visuomenėje įprastų socialinių ryšių. Riziką patirti socialinę atskirtį turinčių gyventojų grupių pavyzdžiai pateikiami Aprašo 1 priede.
4.2.6. **Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorija** – vietos plėtros strategijoje, kuriai įgyvendinti skirtas projektas, apibrėžta teritorija, atitinkanti Strategijų rengimo taisyklių 10 punktą.
4.2.7. Kitos Apraše ir jo prieduose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 4.1 papunktyje nurodytuose teisės aktuose.
4.2.8. Papildomos sąvokos gali būti aiškinamos remiantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatymu ir kitais susijusiais teisės aktais.

5. **Reikalavimai projektams, pareiškėjams ir partneriams**

5.1. Reikalavimai projektams:
5.1.1. **Finansuojamos projektų veiklos** – gyventojų švietimas civilinės saugos klausimais ir praktinių parengties įgūdžių ugdymas, organizuojant ir įgyvendinant edukacines bei prevencines programas, apimančias teorinius, simuliacinius ir praktinius užsiėmimus, skirtus gyventojų saugumui, krizių valdymo efektyvumui, bendruomenių atsparumui ir atsparumui dezinformacijai didinti.
5.1.2. **Projektams taikomi bendrieji reikalavimai:**
5.1.2.1. projektų įgyvendinimą administruoja viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra;
5.1.2.2. projektų atrankos būdas – konkursas;
5.1.2.3. projektams teikiama finansavimo forma – dotacija;
5.1.2.4. projektų tikslas – įgyvendinant vietos plėtros strategijas, šviesti gyventojus civilinės saugos klausimais ir ugdyti jų praktinius pasirengimo netikėtoms situacijoms įgūdžius;
5.1.2.5. projektų įgyvendinimo regionai – Sostinės regionas ir Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas;
5.1.2.6. projekto veiklos turi būti įgyvendintos iki 2030 m. birželio 30 d.;
5.1.2.7. projektų veikloms įgyvendinti numatyta skirti iki 5 200 001 (penkių milijonų dviejų šimtų tūkstančių vieno) euro ESF+ ir BF lėšų, iš jų: 5 015 790 (penki milijonai penkiolika tūkstančių septyni šimtai devyniasdešimt) eurų ESF+ lėšų ir 184 211 (vienas šimtas aštuoniasdešimt keturi tūkstančiai du šimtai vienuolika) eurų BF lėšų. Pažangos priemonės poveiklėms numatyta skirti:
5.1.2.7.1. Sostinės regionui – iki 500 001 (penkių šimtų tūkstančių vieno) euro ESF+ ir BF lėšų, iš jų: 315 790 (trys šimtai penkiolika tūkstančių septyni šimtai devyniasdešimt) eurų ESF+ lėšų ir 184 211 (vienas šimtas aštuoniasdešimt keturi tūkstančiai du šimtai vienuolika) eurų BF lėšų;
5.1.2.7.2. Vidurio ir vakarų Lietuvos regionui – iki 4 700 000 (keturių milijonų septynių šimtų tūkstančių) eurų ESF+;
5.1.2.8. projekto finansuojamoji dalis gali sudaryti ne daugiau kaip 95 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų;
5.1.2.9. pareiškėjas privalo savo ir (ar) kitų šaltinių lėšomis (savivaldybių biudžeto ir (ar) privačiomis lėšomis) (toliau – nuosavo įnašo lėšos) prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau nei 5 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Jeigu vietos plėtros strategijos dalyje „Vietos plėtros strategijos finansinis veiksmų planas“ veiksmo, kuriam įgyvendinti skirtas projektas, išlaidoms buvo nurodytas didesnis nei 5 proc. nuosavo įnašo lėšų prisidėjimo procentas, pareiškėjas privalo prisidėti prie projekto finansavimo ne mažesniu nei minėtoje vietos plėtros strategijos dalyje veiksmui nurodytu procentu;

5.1.2.10. projektams, kurių visos tinkamos finansuoti išlaidos neviršija 200 000 (dviejų šimtų tūkstančių) eurų, atsižvelgiant į Administravimo taisyklių 170 punkto nuostatas, projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu nustatomi supaprastintai apmokamų išlaidų dydžiai;
5.1.2.11. projektas turi atitikti bendruosius projektų atrankos kriterijus, nustatytus Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 2 priede;
5.1.2.12. arktu su PĮP pareiškėjas, naudodamasis Europos Sąjungos investicijų administravimo informacinės sistemos (INVESTIS) duomenų mainų svetaine, skirta INVESTIS elektroninėms paslaugoms teikti (DMS), administruojančiajai institucijai turi pateikti šiuos priedus:
5.1.2.12.1. jei PĮP numatyta projektą įgyvendinti su partneriu (-iais):
5.1.2.12.1.1. partnerio (-ių) deklaraciją (-as) (Partnerio deklaracijos forma nustatyta Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 1 priedo 1 priede);
5.1.2.12.1.2. projekto biudžeto paskirstymą pagal pareiškėją ir partnerį (-ius) (Projekto biudžeto paskirstymo pagal pareiškėjus ir partnerius forma nustatyta Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 1 priedo 2 priede);
5.1.2.12.1.3. pareiškėjo ir partnerio (-ių) sudarytą jungtinės veiklos sutartį;
5.1.2.12.2. PĮP suplanuotas išlaidas pagrindžiančius dokumentus:
5.1.2.12.2.1. dokumentus, pagrindžiančius PĮP suplanuotų projekto išlaidų pagrįstumą (pvz., sudarytos sutartys, 3 komerciniai pasiūlymai, nuorodos į rinkoje esančias kainas, išlaidų skaičiavimai);
5.1.2.12.2.2. darbo užmokesčio išlaidų pagrįstumą patvirtinančius dokumentus (veiklų sąrašą su projektą vykdančių asmenų darbo valandomis, įkainį (valandinį arba mėnesinį), jo pagrindimą, jei taikoma). Sudarant projekto biudžetą ir nustatant išlaidas projektą vykdantiems asmenims, kurie yra projekto vykdytojo darbuotojai ar planuojami įdarbinti nauji darbuotojai, būtina remtis dabartiniu tos institucijos analogiškas pareigas einančių darbuotojų darbo užmokesčiu arba oficialia statistika – taip, kaip apibrėžta Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 301 punkte. Turi būti pateikti įkainį pagrindžiantys dokumentai, pavyzdžiui, analogiškos pareigybės nuasmenintos darbo sutartys arba 3–12 mėnesių analogiškos pareigybės nuasmenintas priskaitymo–apmokėjimo žiniaraštis, įrodantis darbo užmokesčio paskyrimą ir išmokėjimą. Valstybės tarnautojų, biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio valandinis įkainis turi būti apskaičiuotas vadovaujantis nacionaliniais teisės aktais, reglamentuojančiais tokių darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimą;
5.1.2.12.2.3. užpildytą Pažymą darbo užmokesčio vertinimui, kurios forma patvirtinta 2024 m. birželio 21 d. VšĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus įsakymu Nr. 2024/8-265, su visais pakeitimais;
5.1.2.12.2.4. švietimo veiklos teikėjo vadovo ar jo įgalioto asmens patvirtintą švietimo veiklų programą arba planą, atitinkantį Aprašo 5.1.3.1.3 papunktyje nustatytus reikalavimus;
5.1.2.12.3. pasirašytą Pareiškėjo (partnerio) įsipareigojimo dėl projekto atitikties reikšmingos žalos nedarymo horizontaliajam principui vertinimo reikalavimų apraše nustatytiems reikalavimams deklaraciją (Aprašo 3 priedas);
5.1.2.12.4. pasirašytą pareiškėjo (partnerio) įsipareigojimo dėl elektros ir elektroninės įrangos, baigusios gyvavimo ciklą, perdavimo sutvarkyti deklaraciją (Aprašo 4 priedas), kuria patvirtinama, kad projekto metu perkama įranga, baigusi savo gyvavimo ciklą, bus sutvarkoma vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/19/ES nuostatomis;
5.1.2.12[1]. administruojančioji institucija, vadovaudamasi Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 55–57 punktais, gali paprašyti pareiškėjo per jos nustatytą terminą pateikti papildomus projekto išlaidų pagrįstumą įrodančius dokumentus;

5.1.2.13. tuo atveju, kai pareiškėjas projektą numato įgyvendinti kartu su partneriu (-iais), pareiškėjas PĮP turi pagrįsti partnerio įtraukimo į projektą būtinumą ir iki PĮP pateikimo administruojančiajai institucijai dienos sudaryti su partneriu (-iais) jungtinės veiklos sutartį, kurioje būtų nustatytos tarpusavio teisės ir pareigos įgyvendinant projektą;
5.1.2.14. PĮP teikiami Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių III skyriaus antrajame skirsnyje nustatyta tvarka. PĮP pateikimo paskutinė diena nustatoma kvietime teikti PĮP, kuris skelbiamas Europos Sąjungos investicijų interneto svetainėje esinvesticijos.lt (toliau – interneto svetainė esinvesticijos.lt); kvietimus teikti PĮP taip pat skelbia miesto vietos veiklos grupė (toliau – miesto VVG) Strategijų įgyvendinimo taisyklių 93 punkte nustatyta tvarka;
5.1.2.15. pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių II skyriuje ir Strategijų įgyvendinimo taisyklių 26 punkte nustatyta tvarka;
5.1.2.16. projekto parengtumui taikomas reikalavimas nustatytas Aprašo 5.1.2.13 papunktyje (jeigu PĮP numatoma įgyvendinti projektą su partneriu);
5.1.2.17. projektais nėra įgyvendinama viešojo ir privataus sektorių partnerystė;
5.1.2.18. projekto veiklos negali būti finansuotos ar finansuojamos iš kitų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (ar) savivaldybės, Europos Sąjungos investicijų fondų, kitų Europos Sąjungos finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir už kurias sumokėti skyrus Europos Sąjungos investicijų fondų lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir (arba) už jas turi būti sumokėta daugiau nei vieną kartą, įskaitant *de minimis* pagalbą. 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų ir bendrojo finansavimo lėšos, išmokėtos ir (ar) panaudotos pažeidžiant Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktus, tarptautines sutartis ir (ar) projektų sutartis, ir (ar) kitos pagal Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktus, tarptautines sutartis ir (ar) projektų sutartis reikalaujamos grąžinti lėšos susigrąžinamos iš projektų vykdytojų ir administruojamos Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių IV skyriaus devintajame skirsnyje nustatyta tvarka;
5.1.2.19. pareiškėjai ir projekto vykdytojai turi teisę apskųsti administruojančiosios institucijos veiksmus arba neveikimą Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių VIII skyriaus septintajame skirsnyje nustatyta tvarka;
5.1.2.20. projekto vykdytojas privalo vykdyti projekto matomumo, informavimo apie projektą ir kitus komunikacijos įsipareigojimus, nurodytus Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių VIII skyriaus pirmajame skirsnyje;
5.1.2.21. visi su projekto įgyvendinimu susiję dokumentai turi būti saugomi Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių VIII skyriaus šeštajame skirsnyje nustatyta tvarka ir terminais. Visi su *de minimis* pagalbos skyrimu susiję dokumentai turi būti saugomi 10 metų nuo paskutinės *de minimis* pagalbos, suteiktos projekte, finansuojamame pagal šį Aprašą, suteikimo datos.
5.1.3. Projektų įgyvendinimo reikalavimai:
5.1.3.1. vykdydamas Aprašo 5.1.1 papunktyje numatytas veiklas projekto vykdytojas privalo užtikrinti, kad:
5.1.3.1.1. švietimo veiklas vykdytų išorės švietimo teikėjai (pvz., švietimo įstaigos, nevyriausybinės organizacijos, bendruomenės ir kiti švietimo teikėjai) arba projekto vykdytojas ar partneris, jeigu teisė vykdyti švietimo veiklas nustatyta jų steigimo dokumentuose ir (ar) jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose;
5.1.3.1.2. kai švietimo veiklas vykdo išorės teikėjas, turi būti sudaryta švietimo paslaugų teikimo sutartis su projekto vykdytoju (ar partneriu), aiškiai nurodant projekto veiklų vykdymo apimtį (pagal Aprašo 5.1.3.1.3 papunktyje nurodytą programą ar planą), atsakomybę, laiką ir atlygio sąlygas;

5.1.3.1.3. švietimo veiklos turi būti vykdomos pagal veiklos pareiškėjo ar jo įgalioto asmens patvirtintą švietimo veiklų programą arba planą, kuriame nurodoma:
5.1.3.1.3.1. veiklų metu įgyjamos kompetencijos (pvz., elgesys ekstremaliųjų situacijų metu, pirmosios pagalbos pagrindai, evakuacijos veiksmai, krizių valdymo principai, individualios parengties stiprinimas);
5.1.3.1.3.2. veiklų temos, įskaitant teorinius, simuliacinius ir praktinius užsiėmimus;
5.1.3.1.3.3. veiklų trukmė valandomis, dienomis ir savaitėmis;
5.1.3.1.3.4. veikloms įgyvendinti reikalingos priemonės;
5.1.3.1.3.5. nurodoma, į kurią (-ias) Gyventojų švietimo civilinės saugos klausimais tvarkos aprašo 10 punkte nustatytą (-as) gyventojų švietimo kryptį (-is) atsižvelgiama planuojant ir įgyvendinant numatomas švietimo veiklas, atsižvelgiant į veiklų pobūdį, tikslines grupes ir aktualias civilinės saugos rizikas;
5.1.3.1.4. pasibaigus švietimo veikloms švietimo teikėjas išduoda projekto veiklų dalyviui, baigusiam programą, projekto veiklų baigimą patvirtinantį dokumentą; projekto veiklų dalyviui, nebaigusiam programos – dalyvavimą programoje patvirtinantį dokumentą su faktiškai įvykdytų veiklų trukme (valandomis, dienomis). Siekiant nustatyti pradinį žinių lygį ir užtikrinti rodiklio „Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros projektų veiklų dalyvių, kurie dalyvaudami gyventojų švietimo civilinės saugos klausimais veiklose įgijo įgūdžių, dalis“ apskaičiavimą, visi dalyviai prieš civilinės saugos švietimo veiklų pradžią privalo atlikti pradinį žinių ir įgūdžių patikrinimo testą. Baigę visą programą dalyviai privalo pakartoti testą, pagal kurį bus nustatomas Aprašo 5.1.4.1.2 papunktyje nurodytų ir dalyvių įgytų kompetencijų pokytis. Siekiant užtikrinti vienodą stebėsenos rodiklio skaičiavimo praktiką, testo metodiką tvirtina projekto vykdytojas. Jei švietimo veiklas vykdo išorės teikėjas, testą gali parengti švietimo teikėjas, tačiau jį tvirtina projekto vykdytojas.

5.1.4. Reikalavimai dėl projekto įgyvendinimu siekiamų stebėsenos rodiklių:

5.1.4.1. vykdant Aprašo 5.1.1 papunktyje numatytas veiklas projektu turi būti siekiama šių Aprašo 2 punkto lentelėse nurodytų Pažangos priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių:
5.1.4.1.1. Pažangos priemonės įgyvendinimo stebėsenos produkto rodiklio „Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros projektų veiklų dalyviai, dalyvavę gyventojų švietimo civilinės saugos klausimais veiklose“;
5.1.4.1.2. Pažangos priemonės įgyvendinimo stebėsenos produkto rodiklio „Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros projektų veiklų dalyvių, kurie, dalyvaudami gyventojų švietimo civilinės saugos klausimais veiklose, įgijo įgūdžių, dalis“;
5.1.4.2. projekto vykdytojas yra atsakingas už duomenų ir informacijos apie jo vykdomu projektu siekiamų, Aprašo 2 punkto lentelėse nurodytų Pažangos priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių pasiekimą, surinkimą ir pateikimą. Už projekto sutartyje nustatytų stebėsenos rodiklių reikšmių pasiekimą projekto vykdytojas atsiskaito teikdamas veiklos ataskaitas;
5.1.4.3. projekto vykdytojui nepasiekus stebėsenos rodiklių reikšmių, nurodytų projekto sutartyje, taikomos Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių IV skyriaus penktojo skirsnio 171–179 punktų nuostatos.

5.2. Reikalavimai pareiškėjams

5.2.1. **Galimi pareiškėjai yra:**
5.2.1.1. viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurių veiklos vykdymo vieta yra vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje;
5.2.1.2. savivaldybės, kurios teritorijoje įgyvendinama vietos plėtros strategija, administracija.

5.2.2. Pareiškėjas ir (arba) partneris privalo turėti patirties švietimo ir (ar) mokymų, ir (ar) renginių organizavimo arba vykdymo veiklose.

5.3. Reikalavimai partneriams:

5.3.1. **Galimi partneriai yra:**

5.3.1.1. viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurių veiklos vykdymo vieta yra vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje;

5.3.1.2. savivaldybės, kurios teritorijoje įgyvendinama vietos plėtros strategija, administracija.

5.3.2. Pareiškėju (projekto vykdytoju) ar partneriu gali būti juridinio asmens filialas ar atstovybė, jeigu tas filialas ar atstovybė veiklą vykdo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje.

6. Reikalavimai jungtinio projekto projektams ir jungtinio projekto projektų pareiškėjams

Netaikoma.

7. Projekto tikslinės grupės

7.1. Tinkamos projekto tikslinės grupės (t. y. asmenų socialinės grupės, į kurias turi būti orientuotas pagal Aprašą finansuojamas projektas) yra vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijos gyventojai.

Į projekto tikslines grupes turi būti įtraukiamos ir socialinę atskirtį patiriančių asmenų grupės, kurių pavyzdžiai pateikiami Aprašo 1 priede.

Socialinę atskirtį patiriantys asmenys turi sudaryti ne mažiau kaip 30 proc. projekto veiklų unikalių dalyvių.

8. Horizontaliųjų principų (toliau – HP) reikalavimai

8.1. PĮP negali būti numatyta:

8.1.1. Apribojimų, kurie turėtų neigiamą poveikį lygių galimybių ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, religijos ar įsitikinimų, pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, negalios ar kt. principams įgyvendinti.

8.1.2. Veiksmų, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo, įskaitant reikšmingos žalos nedarymo principą, įgyvendinimui.

8.2. Įgyvendinant projektą turi būti užtikrinamas prieinamumo visiems reikalavimo įgyvendinimas ir taikomas universalaus dizaino principas:

8.2.1. Informacija apie projekto veiklas (švietimą) turi būti platinama prieinamais bendravimo būdais įvairioms tikslinėms grupėms (pvz., asmenims su regos, klausos, intelekto sutrikimais, asmenims su disleksijos sutrikimais, žemesnio išsilavinimo ar ilgą laiką socialinėje atskirtyje buvusiems asmenims, senyvo amžiaus bei mažiau lietuvių kalbą suprantantiems asmenims), kviečiant ir registruojant į renginius turi būti identifikuojami dalyvių poreikiai dėl informacijos prieinamumo renginio metu (pvz., užtikrinti vertimą į lietuvių gestų kalbą, užsienio kalbą).

8.2.2. Projektų veiklos (švietimas) turi būti organizuojamos patalpose, pritaikytose judėjimo, regos ar kitą negalią turintiems asmenims (netoli nuo įėjimo į objektą įrengtos asmenims, turintiems negalią, skirtos automobilių stovėjimo vietos, užtikrintos galimybės asmenims, judantiems vežimėliu, be kliūčių savarankiškai patekti į objektą, nevaržomai judėti objekto patalpų viduje, naudotis liftu ar keltuvu (jei renginys vyksta ne pirmame pastato aukšte), naudotis pritaikyta konferencijų sale ir joje esančia įranga (pvz., nefiksuotos kėdės, mobilieji mikrofonai, prieinama pakyla kalboms sakyti), maitinimo vieta (pvz.,

judėti vežimėliu pritaikyta erdvė tarp stalų, stalo aukštis) bei sanitarinėmis patalpomis (pvz., judėti vežimėliu pritaikyta erdvė, prieinamame aukštyje įrengta kriauklė, veidrodis, higienos priemonės), tinkamai pažymėti pastate esantys permatomi objektai (pvz., durys), laiptai ir kitos kliūtys aklųjų ir silpnaregių asmenų judėjimui).
8.3. Įgyvendinant projekto veiklas turėtų būti laikomasi inovatyvumo (kūrybingumo) pricipo, t. y. įgyvendinant veiklas vykdomi inovatyvūs viešieji pirkimai, taikomos naujos technologijos, kuriami ar diegiami inovatyvūs sprendimai ir pan.
8.4. Projektais neturi būti daroma reikšminga žala aplinkos tikslams, nustatytiems 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088, 17 straipsnyje. Konkretūs projektų dėl reikšmingos žalos nedarymo aplinkos tikslams reikalavimai ir projektų atitiktį šiems reikalavimams pagrindžiantys dokumentai nurodomi Projekto atitikties reikšmingos žalos nedarymo horizontaliajam principui vertinimo reikalavimų apraše (toliau – Reikšmingos žalos nedarymo horizontaliajam principui vertinimo reikalavimų aprašas), kuris pateikiamas Aprašo 2 priede.

9. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) reikalavimai

Įgyvendinant pagal Aprašą numatytas veiklas negali būti pažeidžiamos Chartijos pagrindinės teisės: orumo; asmenų, privataus ir šeimos gyvenimo, sąžinės ir saviraiškos laisvės; asmens duomenų; prieglobsčio ir apsaugos perkėlimo, išsiuntimo ar išdavimo atvejai; teisės į nuosavybę ir teisės užsiimti verslu; lyčių lygybės, vienodo požiūrio ir lygių galimybių, nediskriminavimo ir asmenų su negalia teisės; vaiko teisės; gero administravimo, veiksmingo teisinės gynybos, teisingumo; solidarumo ir darbuotojų teisės; aplinkos apsauga.

9[1]. Projekto prisidėjimas prie Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos įgyvendinimo

Netaikoma.

10. Apskritis, kurioje gali būti įgyvendinami projektai

Netaikoma.

11. Reikalavimai valstybės pagalbai (kurie nėra nurodyti kituose Aprašo punktuose)

11.1. Pagal Aprašą valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnyje, neteikiama.
11.2. Pagal Aprašą, vadovaujantis *de minimis* reglamento nuostatomis, gali būti teikiama nereikšminga (*de minimis*) pagalba. Nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos gavėjas yra ūkio subjektas, kurio veiksmai daro įtaką ar kurio ketinimai, jeigu būtų įgyvendinti, galėtų daryti įtaką konkurencijai ir prekybai tarp Europos Sąjungos šalių. Nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos gavėju gali būti:
11.2.1. projekto vykdytojas ir (ar) partneris (projekto vykdytojas ar partneris nėra laikomas nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos gavėju, jei jis visą projekto lėšomis gautą naudą perduoda tikslinėms grupėms, pats negaudamas jokios ekonominės naudos);
11.2.2. ir (ar) juridinis asmuo ar fizinis asmuo, kuris nėra projekto vykdytojas ar partneris, ir kuris: vykdant Apraše nurodytas veiklas dalyvauja kaip projekto veiklų dalyvius priimanti organizacija.
11.3. Vadovaujantis *de minimis* reglamento 1 straipsnio 1 dalimi, nereikšminga (*de minimis*) pagalba neteikiama, jei:
11.3.1. ūkio subjektas vykdo pirminės žvejybos ir akvakultūros produktų gamybos veiklą;
11.3.2. ūkio subjektas vykdo žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimo ir prekybos veiklą, kai nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos dydis būtų nustatomas pagal įsigytų arba rinkai pateiktų produktų kainą arba kiekį;

11.3.3. ūkio subjektas vykdo pirminės žemės ūkio produktų gamybos veiklą;
11.3.4. ūkio subjektas vykdo žemės ūkio produktų perdirbimo ir prekybos jais veiklą, vienu iš šių atvejų:
11.3.4.1. kai nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos suma būtų nustatoma pagal iš pirminės produkcijos gamintojų įsigytų arba atitinkamų įmonių rinkai pateiktų tokių produktų kainą arba kiekį;
11.3.4.2. kai nereikšminga (*de minimis*) pagalba priklausytų nuo to, ar ji bus iš dalies arba visa perduota pirminės produkcijos gamintojams;
11.3.5. ūkio subjektas vykdo su eksportu susijusią veiklą trečiosiose valstybėse arba valstybėse narėse, t. y. kai nereikšminga (*de minimis*) pagalba būtų tiesiogiai susijusi su eksportuojamais kiekiais, platinimo tinklo kūrimu bei veikla arba kitomis einamosiomis išlaidomis, susijusiomis su eksporto veikla;
11.3.6. nereikšminga (*de minimis*) pagalba priklauso nuo to, ar naudojama daugiau vidaus nei importuotų prekių arba paslaugų.
11.4. Jei ūkio subjektas veiklą vykdo keliuose sektoriuose, teikiant pagalbą turi būti vadovaujamasi *de minimis* reglamento 1 straipsnio 2 dalies nuostatomis.
11.5. Vadovaujantis *de minimis* reglamento 3 straipsnio nuostatomis, bendra nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos, suteiktos vienai įmonei, kaip ji apibrėžta *de minimis* reglamento 2 straipsnio 2 dalyje, suma negali viršyti 300 000 (trijų šimtų tūkstančių) eurų per bet kurį trejų metų laikotarpį.
11.6. Jei ūkio subjektui suteikus *de minimis* pagalbą būtų viršyta Aprašo 11.5 papunktyje nurodyta riba, priimant sprendimą dėl *de minimis* pagalbos suteikimo apskaičiuota *de minimis* pagalba sumažinama tiek, kad nebūtų pažeistas *de minimis* reglamentas.
11.7. Įmonių susijungimų arba įsigijimų atvejais arba kai viena įmonė suskaidoma į dvi ar daugiau atskirų įmonių, per praėjusius trejus metus iki *de minimis* pagalbos skyrimo apskaičiuojant, ar suteikus *de minimis* pagalbą ūkio subjektui nebus viršyta atitinkama viršutinė riba, turi būti taikomos *de minimis* reglamento 3 straipsnio 8 ir 9 dalių nuostatos.
11.8. Pagal *de minimis* reglamentą suteikta *de minimis* pagalba gali būti sumuojama:
11.8.1. su *de minimis* pagalba, suteikta pagal 2023 m. gruodžio 13 d. Komisijos reglamentą (ES) 2023/2832 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai, skiriamai visuotinės ekonominės svarbos paslaugas teikiančioms įmonėms;
11.8.2. su *de minimis* pagalba, suteikta pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1408/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai ir 2014 m. birželio 27 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 717/2014 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žuvininkystės ir akvakultūros sektoriuje, neviršijant 11.5 papunktyje nustatytos atitinkamos viršutinės ribos.
11.9. Pagal *de minimis* reglamentą skiriama *de minimis* pagalba nesumuojama su valstybės pagalba, skiriama toms pačioms tinkamoms finansuoti išlaidoms, arba su valstybės pagalba, susijusia su ta pačia rizikos finansų priemone, jeigu dėl tokio pagalbos sumavimo būtų viršytas bendrosios išimties reglamente arba Europos Komisijos priimtame sprendime nustatytas didžiausias atitinkamas pagalbos intensyvumas arba kiekvienu atveju atskirai nustatyta pagalbos suma. *De minimis* pagalba, kuri nėra teikiama arba priskiriama konkrečioms tinkamoms finansuoti išlaidoms, gali būti sumuojama su kita valstybės pagalba, suteikta pagal bendrosios išimties reglamentą arba Europos Komisijos priimtą sprendimą.
11.10. Administruojančioji institucija, pildydama projekto lygmens Patikros lapą dėl valstybės pagalbos ir *de minimis* pagalbos buvimo ar nebuvimo (toliau – Patikros lapas), kurio pavyzdinė forma patvirtinta Darbo grupės 2025 m. balandžio 23 d. posėdžio protokolu Nr. 27, su visais pakeitimais (Valstybės pagalbos kontrolės proceso 1 priedas) ir skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt, nustato, ar *de minimis* pagalba šiame projekte bus teikiama. Jeigu

administruojančioji institucija Patikros lape nustato, kad *de minimis* pagalba šiame projekte nebus teikiama, tolimesni veiksmai, nustatyti Aprašo 11.11–11.17 papunkčiuose, neatliekami.
11.11. Jeigu administruojančioji institucija Patikros lape nustato, kad *de minimis* pagalba šiame projekte bus teikiama, administruojančioji institucija pildo Atitikties *de minimis* pagalbos taisyklėms patikros lapo (projekto lygmuo) formą, patvirtintą Darbo grupės 2025 m. rugpjūčio 29 d. posėdžio protokolu Nr. 29, su visais pakeitimais (Valstybės pagalbos kontrolės proceso 5 priedas) ir skelbiamą interneto svetainėje esinvesticijos.lt, ir nustato:
11.11.1. ar kiekvienas projekto pareiškėjas ir (ar) partneris, vykdydamas Aprašo 5.1.1 papunktyje nurodytas veiklas, bus nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos gavėjas (remdamasi PĮP vertinimo informacija);
11.11.2. kiekvieno nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos gavėjo teisę gauti bendrą vienai įmonei suteikiamą nereikšmingą (*de minimis*) pagalbą, taip pat Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registre patikrina, ar teikiama pagalba (t. y. pagal Aprašą skiriamas finansavimas iš ESF+ ir BF lėšų, taip pat savivaldybių biudžeto lėšų, kuriomis kaip pareiškėjo (partnerio) nuosavu įnašu prisidedama prie projekto finansavimo) neviršys leidžiamo nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos dydžio, nurodyto Aprašo 11.5 papunktyje.
11.12. Pareiškėjas (projekto vykdytojas) administruojančiosios institucijos prašymu per administruojančiosios institucijos nurodytą terminą turi pateikti kiekvieno nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos gavėjo užpildytą Vienos įmonės deklaraciją, kurios pavyzdinė forma patvirtinta Darbo grupės 2024 m. sausio 19 d. posėdžio protokolu Nr. 19 (Valstybės pagalbos kontrolės proceso 4 priedas) ir skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt, taip pat kitą informaciją ir (ar) dokumentus, reikalingus nereikšmingos pagalbos teikimui vertinti.
11.13. Administruojančioji institucija, atlikusi Aprašo 11.10 ir 11.11 papunkčiuose nurodytus veiksmus, priima sprendimą dėl nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos priskyrimo konkretiems nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos gavėjams ir raštu arba elektroniniu paštu informuoja pareiškėją ir Ministeriją apie priimtą sprendimą dėl nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos priskyrimo konkretiems *de minimis* pagalbos gavėjams, nurodydama nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos dydį.
11.14. Priėmusi sprendimą finansuoti projektą, Ministerija, vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų reikalavimais, per 5 darbo dienas registruoja suteiktos *de minimis* pagalbos sumą Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registre.
11.15. Pagal Aprašą finansavimas neteikiamas, jeigu pareiškėjas ir (ar) partneris, kuris yra pagalbos gavėjas, nėra sugrąžinęs anksčiau gautos nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos ir (ar) valstybės pagalbos, kuri Europos Komisijos buvo pripažinta neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka.
11.16. Pareiškėjas (projekto vykdytojas), gavęs informaciją iš administruojančiosios institucijos, raštu arba elektroniniu paštu informuoja kiekvieną *de minimis* pagalbos gavėją apie administruojančiosios institucijos priimtą sprendimą dėl nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos priskyrimo konkrečiam nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos gavėjui, nurodydamas nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos dydį.
11.17. Vadovaujantis *de minimis* reglamento 3 straipsnio 6 dalies nuostatomis, tuo atveju, jeigu *de minimis* pagalba išmokama dalimis, jos vertė turi būti diskontuojama *de minimis* pagalbos suteikimo metu.

12. **Projektų atrankos kriterijai:**
12.1. Kiekvienas projektas turi atitikti bendruosius projektų atrankos kriterijus, kurių sąrašas ir vertinimo metodika nustatyti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 2 priede. Projektų atitiktį šiame papunktyje nurodytiems projektų atrankos kriterijams vertina administruojančioji institucija, atlikdama

projektų, nurodytų miesto VVG Strategijų įgyvendinimo taisyklių 33 punkte nustatyta tvarka patvirtintame siūlomų finansuoti vietos plėtros PĮP sąraše (toliau – vietos plėtros PĮP sąrašas), tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų administravimo ir finansavimo III skyriaus trečiajame ir ketvirtajame skirsniuose nustatyta tvarka. 12.2. Projektų naudos ir kokybės vertinimą atlieka miesto VVG, vadovaudamosi Strategijų įgyvendinimo taisyklių III skyriaus antrojo ir trečiojo skirsnių reikalavimais. Projektai vertinami pagal miesto VVG kvietimo dokumentuose nustatytus projektų atrankos kriterijus (kriterijų tipas – prioritetiniai). Prie kiekvieno kriterijaus nurodomas galimas surinkti didžiausias balų skaičius. Didžiausia projektui galima skirti balų suma – 100; įvertinus skiriamą balų sumą bei jų apskaičiavimo metodiką, kvietimo dokumentuose taip pat turi būti nustatoma minimali balų suma. Projektai, kurie naudos ir kokybės vertinimo etape nesurenka nustatytos minimalios balų sumos, nėra tinkami finansuoti ir tokie PĮP nėra įtraukiami į miesto VVG tvirtinamą vietos plėtros PĮP sąrašą, jų tinkamumo finansuoti vertinimas neatliekamas.
13. **Jungtinio projekto projektų atrankos kriterijai (*pildoma tik jungtiniam projektui)***
Netaikoma.
14. **Reikalavimai įgyvendinus projektų veiklas**
14.1. Įgyvendinus projektų veiklas kiti papildomi reikalavimai, nei numatyta Apraše, Administravimo taisyklėse ir Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse, netaikomi.
15. Kiti reikalavimai
Kiti reikalavimai netaikomi.

III SKYRIUS
IŠLAIDŲ TINKAMUMO FINANSUOTI REIKALAVIMAI

16. **Išlaidų tinkamumo finansuoti reikalavimai**
16.1. Projektų išlaidos turi atitikti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių VII skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos fondų reikalavimams, patvirtintose 2025 m. rugpjūčio 13 d. VšĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus įsakymu Nr. 2025/8-357, su visais pakeitimais, skelbiamose svetainėje esinvesticijos.lt, projektų išlaidoms nustatytus reikalavimus bei reikalavimus, keliamus Reikšmingos žalos nedarymo horizontaliajam principui vertinimo reikalavimų apraše (Aprašo 2 priedas). 16.2. Didžiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų suma yra miesto VVG patvirtintame vietos plėtros PĮP sąraše projektui suplanuota finansavimo lėšų suma. 16.3. Pareiškėjas savo iniciatyva ir savo lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo didesne nei reikalaujama lėšų suma. 16.4. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, ir netinkamos finansuoti išlaidos turi būti finansuojamos iš pareiškėjo lėšų.

16.5. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams projekto sutartyje gali būti numatytas avansas. Avansas išmokamas vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 155–156 punktuose nustatyta tvarka.
16.6. Pagal Aprašą tinkamų ir netinkamų finansuoti išlaidų tipai yra šie:

Eil. Nr.	**Išlaidų tipai**	**Reikalavimai ir paaiškinimai**
16.6.1.	Žemė	Netinkamos finansuoti
16.6.2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkamos finansuoti
16.6.3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Netinkamos finansuoti
16.6.4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Įrangos, įrenginių ir kito turto išlaidomis laikomos išlaidos, tiesiogiai susijusios su tikslinės grupės švietimu civilinės saugos klausimais ir praktinių parengties įgūdžių ugdymo veiklomis. Įsigyjama įranga ar turtas turi būti būtini, proporcingi ir pagrįsti, užtikrinantys suplanuotų veiklų įgyvendinimą ir prisidedantys prie projekto tikslų pasiekimo. Tinkamomis finansuoti laikomos šios išlaidos: 16.6.4.1. įrangos, įrenginių, priemonių ir kito turto įsigijimas, skirtas civilinės saugos švietimui, simuliacijoms ir praktiniam pasirengimui; 16.6.4.2. įsigyjamai įrangai ir turtui priskiriamos susijusios išlaidos, tokios kaip transportavimo, montavimo, instaliavimo, vietos paruošimo, išbandymo, apmokymo naudotis ar techninės priežiūros išlaidos, jei jos būtinos įrangai naudoti projekto veiklose. Šios išlaidos yra tinkamos finansuoti, kai įrangą ar turtą naudoja projekto vykdytojas ir (ar) partneris, įgyvendindami civilinės saugos švietimo ir praktinių įgūdžių ugdymo veiklas, ir kai toks turtas yra tiesiogiai būtinas projekto veikloms, naudojamas projekto įgyvendinimo metu bei proporcingas projekto apimčiai. Įrangos, įrenginių ir kito turto įsigijimo išlaidos gali sudaryti ne daugiau kaip 30 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų, ir turi būti tenkinama bent viena iš Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 298[2] punkte nustatytų sąlygų.
16.6.5.	Projekto vykdymas	Tinkamomis finansuoti išlaidomis yra laikomos: 16.6.5.1. paslaugų įsigijimo išlaidos, būtinos civilinės saugos švietimo ir praktinių parengties įgūdžių ugdymo veikloms (užsiėmimų, simuliacijų, informavimo, organizavimo, techninės, ekspertinės ir kitos projekto veikloms būtinos paslaugos) vykdyti, sudarytos pagal paslaugų teikimo sutartį su išorės teikėju. Projekto finansuojamoms bendrųjų įgūdžių ugdymo mokymų paslaugoms, atitinkančioms Apraše numatytų veiklų turinį, šių paslaugų išlaidos gali būti

		apmokamos taikant Bendrųjų įgūdžių mokymų dalyvio vienos valandos fiksuotąjį įkainį (toliau – FĮ), kurio dydis nustatytas Bendrųjų įgūdžių mokymų fiksuotojo vieneto įkainio nustatymo tyrimo ataskaitoje, skelbiamoje interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt; 16.6.5.2. projekto veikloms vykdyti reikalingo nekilnojamojo turto nuomos išlaidos; šios išlaidos tinkamos finansuoti, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos: 16.6.5.2.1. projekto veiklas (arba jų dalį), kurioms vykdyti nuomojamas nekilnojamasis turtas, įgyvendina pats projekto vykdytojas ir (ar) partneris; 16.6.5.2.2. projekto vykdytojas ir (ar) partneris pagrindžia, kad: 16.6.5.2.2.1. nuomojamos patalpos yra būtinos projekto veikloms vykdyti ir nėra galimybės projekto veiklų vykdyti turimose ar neatlygintinai valdomose patalpose; 16.6.5.3. projekto veikloms vykdyti reikalingos įrangos, įrenginių, įrankių, kompiuterinės technikos nuomos išlaidos (šios išlaidos tinkamos, kai projekto veiklas, kurioms vykdyti nuomojamas šiame papunktyje nurodytas turtas, vykdo pats projekto vykdytojas ar partneris); 16.6.5.4. trumpalaikis turtas skirtas veikloms vykdyti (pvz., informacinės priemonės, metodinė medžiaga, užsiėmimų priemonės, civilinės saugos rinkiniai, švietimui ir praktiniams užsiėmimams skirtos medicininės priemonės ir kt.). Medicininėmis priemonėmis laikomos mokymams ir praktiniams užsiėmimams skirtos priemonės (pvz., pirmosios pagalbos mokymo rinkiniai, gaivinimo manekenai ir pan.), kurios yra būtinos projekto veikloms įgyvendinti ir nėra skirtos atkurti, palaikyti arba pagerinti žmogaus sveikatą. Šis trumpalaikis turtas gali būti naudojamas projekto veiklų metu ir (ar) perduodamas projekto veiklų dalyviams, jei jo perdavimas yra tiesiogiai susijęs su projekto tikslų pasiekimu; 16.6.5.5. projekto veiklas vykdančių savanorių savanoriška veikla, tiesiogiai susijusi su projekto veiklų vykdymu (t. y. veikla, kurią atlieka savanoriai, vykdydami projekto veiklas, atitinkančias Aprašo 5.1.1 papunktyje nurodytas veiklas); šios išlaidos yra tinkamos tik kaip projekto vykdytojo nepiniginis nuosavas įnašas, kuris apskaičiuojamas taikant FĮ, kurio dydis nustatytas Projektą vykdančio personalo savanoriško darbo įnašo fiksuotojo vieneto įkainio nustatymo tyrimo ataskaitoje, skelbiamoje interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt; 16.6.5.6. kai Aprašo 5.1.1 papunktyje numatytas veiklas vykdo pats projekto vykdytojas ar partneris, tinkamos finansuoti yra projekto vykdytojo ir partnerio organizacijų darbuotojų darbo užmokesčio bei su darbo užmokesčiu susijusių įsipareigojimų (pvz., kasmetinių atostogų, socialinio draudimo, kitų darbdavio įmokų) išlaidos, apskaičiuotos ir išmokėtos už darbo laiką, kurio metu darbuotojai tiesiogiai vykdė projekto veiklas, įskaitant:

		16.6.5.6.1. organizuoja tikslinės grupės teorinį ir praktinį švietimą civilinės saugos klausimais bei praktinių įgūdžių ugdymo užsiėmimus; 16.6.5.6.2. rengia veiklų turinį ir metodinę medžiagą; 16.6.5.6.3. vadovauja tikslinės grupės praktiniams užsiėmimams; 16.6.5.6.4. užtikrina tikslinės grupės užsiėmimų saugumą ir rezultatų kokybę; 16.6.5.6.5. koordinuoja praktinius užsiėmimus, teikia konsultacijas, prižiūri dalyvių įgūdžių įgijimą. Valstybės ar savivaldybių biudžetinių įstaigų, taip pat viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau negu pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė, darbuotojui mokamo darbo užmokesčio dydis nustatomas vadovaujantis jų darbo užmokesčio dydį reglamentuojančių atitinkamų teisės aktų nuostatomis. Kitų įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio išlaidos neturi viršyti atitinkamos specializacijos ir kvalifikacijos darbuotojų vidutinio darbo užmokesčio, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus. Su darbuotojais, vykdančiais tiesiogines projekto veiklas, turi būti sudaromos darbo sutartys, kai tas darbas yra pagrindinis, arba esamų darbo sutarčių papildymai, kai šalia pagrindinių pareigų sulygstama dėl papildomų funkcijų projekte (tokiu atveju sutartyje turi būti aiškiai įvardyta, kiek laiko dirbama prie projekto). Privačių juridinių asmenų projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio išlaidos apmokamos pagal fiksuotąjį vieneto įkainį, nustatytą Privačių juridinių asmenų projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio fiksuotųjų vieneto įkainių nustatymo tyrimo ataskaitoje, kuri skelbiama interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt; 16.6.5.7. projekto veiklų dalyvių, savanorių ir projektą vykdančio personalo (kai jis tiesiogiai dalyvauja vykdant projekto veiklas) kelionės ir maitinimo išlaidos, kai jos yra būtinos Aprašo veikloms įgyvendinti ir yra tiesiogiai susijusios su dalyvių dalyvavimu projekto veiklose: 16.6.5.7.1. projekto veikloms vykdyti reikalingos kelionių Lietuvos Respublikos teritorijoje ir (ar) degalų išlaidos, apmokamos pagal FĮ, kurio dydis nustatytas Projekto dalyvio ir (arba) projektą vykdančio personalo tarpmiestinės kelionės išlaidų Lietuvoje FĮ nustatymo tyrimo ataskaitoje, kuri skelbiama interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt; 16.6.5.7.2. maitinimo išlaidos (kavos pertrauka) kompensuojamos tik tuo atveju, kai projekto veiklas vykdančio savanorio ar projekto veiklų dalyvio tiesioginis dalyvavimas vykdant projekto veiklas trunka ne trumpiau kaip 2 valandas per parą; maitinimo išlaidos (pietūs) kompensuojamos tik tuo atveju, kai projekto veiklas vykdančio savanorio ar projekto veiklų dalyvio tiesioginis dalyvavimas vykdant projekto veiklas trunka ilgiau kaip 6 valandas.

16.6.6.	Projekto matomumas ir informavimas apie projektą	Tinkamomis finansuoti išlaidomis yra laikomos Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 341.1–341.4 papunkčiuose nurodytoms projekto matomumo ir informavimo apie projektą priemonėms įgyvendinti būtinos išlaidos. Šios išlaidos projekto vykdytojui apmokamos supaprastintai taikant fiksuotąją sumą, nurodytą Aprašo 17 punkte.
16.6.7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą	Tinkamos finansuoti su projekto administravimu susijusios išlaidos. Šios išlaidos apmokamos taikant fiksuotąją projekto išlaidų normą, nustatytą Aprašo 17 punkte.

16.7. Pagal Aprašą apmokamos tik tos Aprašo 16.6 papunktyje nurodytos išlaidos, kurios yra patirtos projekto vykdytojo, partnerio (-ių), projekto veiklų dalyvio (-ių) ar savanorio (-ių) (kai projekto veiklų dalyvis ar savanoris patiria kelionės ir maitinimo išlaidas, susijusias su jo dalyvavimu Aprašo 5.1.1 papunktyje nurodytas veiklas atitinkančiose projekto veiklose).

16.8. Vienam projekto veiklų dalyviui prašoma finansuoti lėšų suma gali sudaryti ne daugiau kaip 1 000 (vieną tūkstantį) eurų projekto išlaidų, finansuojamų ESF+ ir BF lėšomis (įskaitant tiesiogines ir netiesiogines išlaidas). VVG kvietimo dokumentuose gali numatyti didesnį projekto veiklų dalyvių skaičių, kai vienam dalyviui tenkanti finansavimo suma yra mažesnė už didžiausią leistiną sumą.

16.9. Kiekvieno projekto veiklų dalyvio gyventojų švietimo civilinės saugos klausimais ir praktinių parengties įgūdžių ugdymo veiklų įgyvendinimo išlaidos finansuojamos vykdant Aprašo 5.1.1 papunktyje numatytas švietimo veiklas (teorinius, simuliacinius ir praktinius užsiėmimus). Vieno dalyvio dalyvavimas kiekvienoje projekto veikloje, skaičiuojant nuo jo įtraukimo į konkrečią projekto veiklą pradžios, negali trukti ilgiau kaip 3 mėnesius. Tas pats asmuo gali dalyvauti ir kitose projekto veiklose, jei jose nagrinėjamos skirtingos civilinės saugos švietimo temos.

16.10. Išlaidos, kurios pagal Aprašo 16.6 papunkčio nuostatas yra apmokamos taikant Aprašo 17 punkte nurodytus fiksuotuosius įkainius, turi atitikti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių VII skyriaus penktąjį skirsnį.

16.11. Mažinant projekto finansavimą ar tvirtinant galutinę veiklos ataskaitą, patirtos išlaidos, numatytos Aprašo 16.6.4 papunktyje nurodytų išlaidų tipe „Įranga, įrenginiai ir kitas turtas“, nėra mažinamos, jei sumažinus kitas projekto išlaidas ar nepanaudojus dalies projekto išlaidoms finansuoti skirtų lėšų jų santykinė dalis projekte padidėja ir viršija Aprašo 16.6 papunkčiuose numatytoms išlaidoms nustatytą tinkamų finansuoti projekto išlaidų dalį.

16.12. Pagal Aprašą netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos:

16.12.1. išlaidos, nustatytos Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių VII skyriaus trečiajame skirsnyje;

16.12.2. projekto veiklų dalyvių sveikatos ir nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išlaidos;

16.12.3. išperkamosios ar finansinės nuomos (lizingo) apmokėjimo išlaidos;

16.12.4. vaistų ir vaistinių preparatų įsigijimo išlaidos.

16.13. Projekto veiklos, įskaitant ir pirkimus, gali būti pradėtos įgyvendinti ir projekto išlaidos gali būti patirtos iki projekto sutarties pasirašymo, bet ne anksčiau nei priimtas sprendimas dėl vietos plėtros projekto finansavimo, nurodytas Strategijų įgyvendinimo taisyklių 38 punkte. Jeigu pareiškėjas pradeda projekto veiklas vykdyti iki projekto sutarties įsigaliojimo dienos, pareiškėjo patirtos išlaidos galės būti kompensuojamos projekto finansavimo lėšomis, jeigu jos atitiks tinkamoms finansuoti projekto išlaidoms nustatytus reikalavimus.

IV SKYRIUS

SUPAPRASTINTAI APMOKAMŲ IŠLAIDŲ DYDŽIAI

17. Projektų veiklų ir jungtinio projekto projektų įgyvendinimui taikomi supaprastintai apmokamų išlaidų dydžiai

17.1. Supaprastintai apmokamos išlaidos yra tinkamos finansuoti, jei galimybė jas apmokėti supaprastintai iš anksto (iki projekto sutarties sudarymo) yra įtraukta į Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžių registrą, skelbiamą Europos socialinio fondo agentūros interneto svetainės www.esf.lt skiltyje „Metodinės pagalbos centras“ ir interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

17.2. Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžiai gali būti įtraukti ir laikotarpiu po projekto sutarties pasirašymo iki projekto veiklų pabaigos, bet ne vėliau kaip iki Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse nustatyto termino.

17.3. Projektų įgyvendinimo metu administruojančiai institucijai ar audito institucijoms nustačius, kad fiksuotosios sumos ar fiksuotosios normos buvo netinkamai nustatytos, patikslinti dydžiai ar jų taikymo sąlygos taikomi projektų veiksmų, vykdomų nuo dydžių ar jų taikymo sąlygų patikslinimo įsigaliojimo dienos, išlaidoms apmokėti.

☐ **Indeksuojama**

☒ **Neindeksuojama**

Veiklos ir (ar) išlaidos, kurioms taikomi supaprastintai apmokamų išlaidų dydžiai	**Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžio kodas**	**Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžio versija**	**Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžio pavadinimas**	**Papildoma informacija**
Netiesioginės išlaidos	FN-01	01	Iki 7 proc. netiesioginių išlaidų fiksuotoji norma	7 proc.
Privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie Europos Sąjungos fondų investicijų veiklas išlaidos	FS-01-01	05	Įgyvendintų privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie Europos Sąjungos fondų investicijų veiklas fiksuotoji suma, pirmojo rinkinio FS be PVM	Įgyvendinamų privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie Europos Sąjungos fondų investicijų veiklas išlaidų fiksuotųjų sumų nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)
	FS-01-02	05	Įgyvendintų privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie Europos Sąjungos fondų investicijų	

			veiklas fiksuotoji suma, pirmojo rinkinio FS su PVM	
Kasmetinių atostogų išmokų išlaidos	FN-05-01	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso 20 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba 24 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	Kasmetinių atostogų išmokų fiksuotųjų normų nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)
	FN-05-02	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso nuo 21 iki 25 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba nuo 25 iki 30 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	
	FN-05-03	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso nuo 26 iki 30 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba nuo 31 iki 36 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	
	FN-05-04	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso nuo 31 iki 36 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba nuo 37 iki 42 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	
	FN-05-05	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso nuo 37 iki 39 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba nuo 43 iki 47 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	
	FN-05-06	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso 40 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba	

			48 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	
	FN-05-07	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso nuo 41 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba nuo 49 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	
Privačių juridinių asmenų projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio išlaidos	FĮ-39-01	04	Privačių juridinių asmenų projektą vykdančio personalo vienos valandos darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis I, R, S, A, N, L, E, H, F, G, P ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	Privačių juridinių asmenų projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio fiksuotųjų vieneto įkainių nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)
	FĮ-39-02	04	Privačių juridinių asmenų projektą vykdančio personalo vienos valandos darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis C, Q, B, D, M ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	
	FĮ-39-03	04	Privačių juridinių asmenų projektą vykdančio personalo vienos valandos darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis K ir J ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	
Projekto veiklas vykdančių savanorių savanoriškos veiklos nepiniginio įnašo dydis	FĮ-47-01	04	Projektą vykdančio personalo savanoriško darbo valandos fiksuotasis vieneto įkainis	Projektą vykdančio personalo savanoriško darbo įnašo fiksuotojo vieneto įkainio nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)

Projekto dalyvio ir (arba) projektą vykdančio personalo tarpmiestinės kelionės išlaidos Lietuvoje	FĮ-58-01	03	Projekto dalyvio ir (arba) projektą vykdančio personalo tarpmiestinės kelionės išlaidų Lietuvoje fiksuotasis vieneto įkainis, apmokamas už nuvažiuotą 1 km, be PVM	Projekto dalyvio ir (arba) projektą vykdančio personalo tarpmiestinės kelionės išlaidų Lietuvoje fiksuotojo vieneto įkainio nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)
	FĮ-58-02	03	Projekto dalyvio ir (arba) projektą vykdančio personalo tarpmiestinės kelionės išlaidų Lietuvoje fiksuotasis vieneto įkainis, apmokamas už nuvažiuotą 1 km, su PVM	
Bendrųjų įgūdžių mokymų dalyvio vienos mokymų valandos išlaidos	FĮ-74-01	03	Bendrųjų įgūdžių mokymų dalyvio vienos mokymų valandos fiksuotasis vieneto įkainis, be PVM	Bendrųjų įgūdžių mokymų dalyvio vienos mokymų valandos fiksuotojo vieneto įkainio nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)
	FĮ-74-02	03	Bendrųjų įgūdžių mokymų dalyvio vienos mokymų valandos fiksuotasis vieneto įkainis, su PVM	

_____

7 priedo „2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Viešojo valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 01-004-08-04-01 „Didinti visuomenės įsitraukimą į vietos problemų sprendimą“ veiklos „Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros metodo (BIVP) taikymas: parama vietos plėtros strategijų įgyvendinimui“ (Civilinės saugos švietimas) projektų finansavimo sąlygų aprašas“
1 priedas

RIZIKĄ PATIRTI SOCIALINĘ ATSKIRTĮ TURINČIŲ GYVENTOJŲ GRUPIŲ PAVYZDŽIAI

Riziką patirti socialinę atskirtį turinčiais gyventojais laikomi:

1. Daugiavaikių šeimų nariai (tėvai, jų vaikai, nuolatinėje globoje (rūpyboje) globojami (rūpinami) vaikai ir įvaikiai, kurių amžius iki 18 metų arba tuo atveju, kai vaikai ir įvaikiai yra nedirbantys ir nesusituokę, mokymo įstaigų dieninių skyrių moksleiviai ir studentai – kurių amžius nuo 18 iki 24 metų, kartu gyvenantys jų seneliai), motinos (tėvai), vienos (-i) auginančios (-ys) vaiką (-us) iki 14 metų.
2. Likę be tėvų globos vaikai (t. y. vaikai iki 18 metų, kuriems yra nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba).
3. Socialinę riziką patiriantys vaikai (t. y. vaikai iki 18 metų, kurie valkatauja, elgetauja, nelanko mokyklos ar turi elgesio problemų mokykloje, piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, yra priklausomi nuo azartinių lošimų, yra įsitraukę ar linkę įsitraukti į nusikalstamą veiklą, yra patyrę ar kuriems kyla pavojus patirti psichologinį, fizinį ir (ar) seksualinį smurtą, smurtą šeimoje, kurie patys smurtauja prieš kitus asmenis ir dėl šių priežasčių jų galimybės ugdytis ir dalyvauti visuomenės gyvenime yra ribotos).
4. Socialinę riziką patiriantys suaugę asmenys (t. y. asmenys nuo 18 metų, socialiai atskirti dėl to, kad elgetauja, valkatauja, piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, yra priklausomi nuo azartinių lošimų, yra įsitraukę ar linkę įsitraukti į nusikalstamą veiklą, besiruošiantys išeiti ir išėję iš įkalinimo vietų, patyrę ar kuriems kyla pavojus patirti psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą, smurtą šeimoje ir yra iš dalies ar visiškai netekę gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime) ir jų šeimos nariai (t. y. sutuoktinis ar kartu gyvenantis ir bendrą ūkį vedantis asmuo, tėvai, vaikai, įvaikiai, seneliai) (toliau – **šeimos nariai**).
5. Socialinę riziką patiriančios šeimos (t. y. šeimos, kuriose auga vaikų iki 18 metų ir kuriose bent vienas iš tėvų piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, yra priklausomas nuo azartinių lošimų, dėl socialinių įgūdžių stokos nemoka ar negali tinkamai prižiūrėti vaikų, naudoja prieš juos psichologinį, fizinį ir (ar) seksualinį smurtą, gaunamą valstybės paramą naudoja ne šeimos interesams ir todėl iškyla pavojus vaikų fiziniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi bei saugumui); socialinę riziką patiriančiai šeimai priskiriama ir šeima, kurios vaikui įstatymų nustatyta tvarka yra nustatyta laikinoji globa (rūpyba).
6. Esami ir buvę vaikų socialinės globos namų, bendruomeninių vaikų globos namų, specialiųjų internatinių mokyklų, šeimynų auklėtiniai (iki 29 metų).
7. Nepasiturintys asmenys ir šeimos, kuriems pagal Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą yra teikiama piniginė socialinė parama (socialinė pašalpa ar būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos).
8. Asmenys, kuriems pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ yra suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje (pabėgėlio statusas arba papildoma apsauga).
9. Asmenys su negalia, t. y. asmenys, kuriems pagal Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymą yra nustatytas neįgalumo lygis arba 55 procentų ar mažesnis dalyvumo lygis (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – nustatytas 55 procentų ar mažesnis darbingumo lygis ar specialiųjų poreikių lygis).
10. Senyvo amžiaus asmenys, t. y. senatvės pensijos amžiaus asmenys, kurie dėl amžiaus iš dalies ar visiškai yra netekę gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime.

11. Smurto artimoje aplinkoje, prekybos žmonėmis ar kitokių nusikaltimų asmeniui aukos ar smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantys asmenys ir jų šeimos nariai.

12. Asmenys, besinaudojantys apgyvendinimo (nakvynės) savarankiško gyvenimo namuose, nakvynės namuose ar krizių centruose paslaugomis, ir jų šeimos nariai.

13. Asmenys, sergantys priklausomybės ligomis, ir jų šeimos nariai.

14. Asmenys, besiruošiantys išeiti ir išėję iš laisvės atėmimo bausmę vykdančių pataisos įstaigų, kurių rūšys nurodytos Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekse, ir jų šeimos nariai.

15. Nepilnamečiai, kuriems pagal Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymą yra ar buvo skirtos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonės, ir jų šeimos nariai.

16. Tautinėms mažumoms priklausantys asmenys, kurie nemoka valstybinės kalbos arba kurie moka valstybinę kalbą ne aukštesniu kaip pradedančio vartotojo (A1 ar A2) lygiu.

17. Asmenys, prižiūrintys (slaugantys) šeimos narį, kuris yra asmuo su sunkia negalia; sąvoka „Asmuo su sunkia negalia“ apibrėžta Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme.

18. Mažiau galimybių turintis jaunimas, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme.

19. Vaikai, dėl socialinių, ekonominių, geografinių ypatumų turintys mažiau galimybių nei bendraamžiai.

20. Asmenys, turintys riziką patirti socialinę atskirtį dėl kitų nei šio priedo 1–18 punktuose nurodytų priežasčių.

_____

7 priedo „2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Viešojo valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 01-004-08-04-01 „Didinti visuomenės įsitraukimą į vietos problemų sprendimą“ veiklos „Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros metodo (BIVP) taikymas: parama vietos plėtros strategijų įgyvendinimui“ (Civilinės saugos švietimas) projektų finansavimo sąlygų aprašas“
2 priedas

PROJEKTO (ĮSKAITANT JUNGTINĮ PROJEKTĄ) ATITIKTIES REIKŠMINGOS ŽALOS NEDARYMO HORIZONTALIAJAM PRINCIPUI VERTINIMO REIKALAVIMŲ APRAŠAS

Finansavimo šaltinis, pagal kurį finansuojamas projektas *(pažymėkite tinkamą)*:
☐ Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (toliau – EGADP)
✕ Europos Sąjungos fondų investicijų programa (toliau – ESFIP)

Aplinkos tikslai *(pagal 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 2019/2088)*	**Su Europos Komisija suderintas pagrindimas** *(remiantis priemonių (kai finansavimo šaltinis EGADP) arba veiksmų (veiklų) (kai finansavimo šaltinis ESFIP) vertinimo anketomis, nurodoma tik ta vertinimo anketos dalis, kuri aktuali finansuotinai veiklai)* *(papildomai gali būti nurodomi nacionaliniai teisės aktai, kuriais įgyvendinami vertinimo anketose minimi Europos Sąjungos teisės aktai)*	**Pagrindimo dokumentai** *(nurodomas dokumentas, kuris bus vertinamas siekiant įvertinti projekto atitiktį aplinkos tikslams, arba pateikiama šią atitiktį pagrindžianti informacija)*
1. Klimato kaitos švelninimas	Vertinama, kad planuojama įgyvendinti veikla dėl savo pobūdžio neturės jokio neigiamo tiesioginio ar netiesioginio poveikio klimato kaitos švelninimo tikslui, nes įgyvendinant veiklas nenumatoma kurti jokios infrastruktūros, kuri galėtų turėti poveikį klimato kaitos švelninimui. Laikoma, kad veiklos atitinka klimato kaitos švelninimo tikslą.	Netaikoma, nes planuojama veikla pagal savo pobūdį neturės jokio tiesioginio ar netiesioginio neigiamo poveikio klimato kaitos švelninimo tikslui.
2. Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vertinama, kad planuojama įgyvendinti veikla dėl savo pobūdžio neturės jokio neigiamo tiesioginio ar netiesioginio poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos tikslui, nes nenumatoma kurti jokios infrastruktūros (nauja statyba ar infrastruktūros	Netaikoma, nes planuojama veikla pagal savo pobūdį neturės jokio tiesioginio ar netiesioginio neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos tikslui.

	modernizavimas). Laikoma, kad veiklos atitinka prisitaikymo prie klimato kaitos tikslą.	
3. Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Vertinama, kad planuojama įgyvendinti veikla dėl savo pobūdžio neturės jokio neigiamo tiesioginio ir netiesioginio poveikio šiam aplinkos tikslui, nes šalia vandens telkinių nenumatoma kurti jokios infrastruktūros, kuri galėtų turėti įtakos tausiam vandens ir jūrų išteklių naudojimui. Laikoma, kad ši veikla atitinka tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos tikslą.	Netaikoma, nes planuojama veikla pagal savo pobūdį neturės jokio tiesioginio ar netiesioginio neigiamo poveikio tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos tikslui.
4. Perėjimas prie žiedinės ekonomikos, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą	Vertinama, kad planuojama įgyvendinti veikla neturės jokio neigiamo tiesioginio ar netiesioginio poveikio žiedinės ekonomikos, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą, tikslui, nes nenumatoma, kad susidarys atliekų. Laikoma, kad ši veikla atitinka žiedinės ekonomikos tikslą. Pasibaigus naudingam įrangos naudojimo laikui, susidėvėjusi įranga bus perduota autorizuotai elektronikos atliekų perdirbimo įmonei, parengiama pakartotiniam naudojimui, atliekų naudojimui ar perdirbimui arba tinkamai apdorojama, įskaitant visų skysčių pašalinimą ir atrankinį apdorojimą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/19/ES (310) VII priedą.	Projektui įgyvendinti įsigyta įranga, baigusi savo gyvavimo ciklą, bus sutvarkoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo nuostatomis. Projekto atitiktis vertinama pagal pateikiamą Pareiškėjo (partnerio) įsipareigojimo dėl elektros ir elektroninės įrangos, baigusios gyvavimo ciklą, perdavimo sutvarkyti deklaraciją (Aprašo 4 priedas).
5. Oro, vandens ar žemės taršos prevencija ir kontrolė	Vertinama, kad planuojama įgyvendinti veikla dėl savo pobūdžio neturės jokio neigiamo tiesioginio ar netiesioginio poveikio šiam aplinkos tikslui. Laikoma, kad ši veikla	Netaikoma, nes planuojama veikla pagal savo pobūdį neturės jokio tiesioginio ar netiesioginio neigiamo poveikio oro, vandens ar žemės taršos prevencijos ir kontrolės tikslui.

	atitinka oro, vandens ar žemės taršos prevencijos ir kontrolės tikslą.	
6. Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Vertinama, kad planuojama įgyvendinti veikla dėl savo pobūdžio neturės jokio neigiamo tiesioginio ir netiesioginio poveikio šiam aplinkos tikslui, nes nenumatoma kurti ar modernizuoti infrastruktūrą „Natura 2000“ UNESCO pasaulinio paveldo ar kitose saugomose teritorijose. Laikoma, kad ši veikla atitinka biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo tikslą.	Netaikoma, nes planuojama veikla pagal savo pobūdį neturės jokio tiesioginio ar netiesioginio neigiamo poveikio biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugai ir atkūrimui.

_____

7 priedo „2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Viešojo valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 01-004-08-04-01 „Didinti visuomenės įsitraukimą į vietos problemų sprendimą“ veiklos „Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros metodo (BIVP) taikymas: parama vietos plėtros strategijų įgyvendinimui“ (Civilinės saugos švietimas) projektų finansavimo sąlygų aprašas“
3 priedas

PAREIŠKĖJO (PARTNERIO) ĮSIPAREIGOJIMO DĖL PROJEKTO ATITIKTIES REIKŠMINGOS ŽALOS NEDARYMO HORIZONTALIAJAM PRINCIPUI VERTINIMO REIKALAVIMŲ APRAŠE NUSTATYTIEMS REIKALAVIMAMS DEKLARACIJA

20___ m. _____d.

_____
(vietovės pavadinimas)

Aš, _____, mano atstovaujamos
(vadovo ar jo įgalioto asmens vardas, pavardė)

organizacijos _____ vardu
(juridinio asmens pavadinimas)

įsipareigoju užtikrinti, kad bus laikomasi 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Viešojo valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 01-004-08-04-01 „Didinti visuomenės įsitraukimą į vietos problemų sprendimą“ veiklos „Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros metodo (BIVP) taikymas: parama vietos plėtros strategijų įgyvendinimui“ (Civilinės saugos švietimas) projektų finansavimo sąlygų aprašo 2 priede „Projekto (įskaitant jungtinį projektą) atitikties reikšmingos žalos nedarymo horizontaliajam principui vertinimo reikalavimų aprašas“ nustatytų reikalavimų.

_____	_____	_____
(deklaraciją pasirašančio asmens pareigų pavadinimas)	*(parašas)*	*(vardas ir pavardė)*

_____

7 priedo „2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Viešojo valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 01-004-08-04-01 „Didinti visuomenės įsitraukimą į vietos problemų sprendimą“ veiklos „Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros metodo (BIVP) taikymas: parama vietos plėtros strategijų įgyvendinimui“ (Civilinės saugos švietimas) projektų finansavimo sąlygų aprašas“
4 priedas

PAREIŠKĖJO (PARTNERIO) ĮSIPAREIGOJIMO DĖL ELEKTROS IR ELEKTRONINĖS ĮRANGOS, BAIGUSIOS GYVAVIMO CIKLĄ, PERDAVIMO SUTVARKYMUI
DEKLARACIJA

20___ m. _____d.

_____
(vietovės pavadinimas)

Aš, _____, mano atstovaujamos organizacijos
(vadovo ar jo įgalioto asmens vardas, pavardė)
_____ vardu įsipareigoju:
(organizacijos pavadinimas)

užtikrinti, kad projektui įgyvendinti įsigyta elektros ir elektroninė įranga, kurios naudojimo ciklas baigėsi, ir (ar) projekto įgyvendinimo metu susidariusios elektros ir elektroninės įrangos atliekos būtų perduotos sutvarkyti vadovaujantis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo nuostatomis.

_____	_____	_____
(deklaraciją pasirašančio asmens pareigų pavadinimas)	*(parašas)*	*(vardas ir pavardė)*